

L'accessibilitat de la cultura

Josep Llop Ribera

Històricament, des del punt de vista cultural, el municipi de Sant Cugat del Vallès ha jugat un paper important dins el marc de la Regió Metropolitana, com a vincle tant amb la ciutat comtal com amb la resta de poblacions de la comarca. Aquesta situació s'ha accentuat a partir de la configuració real de l'actual Regió Metropolitana. Si a l'inici es tractava de la difusió d'una cultura bàsicament tradicional, actualment, amb el gir que ha sofert l'enfocament cultural de la ciutat, es consumeix principalment un tipus de cultura que es dirigeix a un públic més restringit.

Quan parlem del fet cultural hem de diferenciar dues perspectives. D'una banda, la perspectiva local, és a dir, les idiosincràsies de cada població; de l'altra, les vinculacions culturals que es donen entre les diferents localitats, és evident que el fet cultural per sí mateix genera interrelacions entre les poblacions d'una mateixa zona.

Aquests fets generen uns fluxos de relacions dels ciutadans en el seu temps d'oci. En una primera lectura, es pot pensar que aquesta realitat pot posar en perill la pròpia identitat cultural de cada població; però cal destacar que aquesta situació permet un desenvolupament més gran i més ric de tot allò que té relació amb la dimensió cultural. Per tant, no crec que existeixi un risc per la realitat actual de la nostra situació metropolitana: especialment en el terreny cultural, hi ha elements propis i inalterables de cada comunitat, i les interrelacions afavoreixen la diversificació, tant pel que fa a l'oferta d'ús de la cultura i a la creació cultural, com pel que fa als equipaments i el seu desenvolupament.

Podem afirmar que existeixen dues postures contraposades en relació a allò que significa la cultura. Hi ha qui parla de la cultura només fent referència a allò que hem anomenat cultura en el seu sentit més restringit, que podríem definir com aquells grans fets culturals –exposicions, obres de teatre, obres musicals...– que no són assequibles a tota la població. Però hi ha una altra definició de cultura que inclouria tots aquells petits fets culturals que tenen lloc a les comunitats i que, sovint, no es valoren prou. Si parlem del municipi de Sant Cugat del Vallès està clar que, com a mínim des de l'administració, s'ha apostat amb força pel primer significat del terme cultura.

Però tornem al principi: el reconeixement d'una realitat cultural metropolitana ha de respectar la història i el fet cultural de base de cadascuna de les poblacions que integren aquesta *ciutat real*. Aquest fet implica un creixement en el desenvolupament de les relacions culturals –tant des de la creació com des del consum– que enriqueix l'àmbit cultural. En realitat es van generant unes certes especialitzacions dins l'àmbit de la cultura, que tenen a veure amb la història de cada municipi, i que potencien elements que ja eren propis de cada zona. Tot això provoca un creixement del *policentrisme* a nivell de consum cultural, així com un augment de l'accessibilitat dels ciutadans a l'oferta cultural.

Davant aquesta situació que s'està creant dins l'entorn metropolità, cal un bon posicionament dels agents culturals: associacions, creadors...perquè permetin i generin l'enriquiment del qual hem parlat amb anterioritat. En aquest punt, és necessari destacar que el fet que no existeixin xarxes de relacions entre aquests agents culturals a nivell metropolità és una feblesa que pot impedir l'aprofitament que aquesta nova conjuntura cultural podria permetre; i que es fa patent a partir de la diversitat de l'oferta d'equipaments culturals, tant pel que fa a la creació com al consum cultural.

Seria molt positiu que tenint en compte aquesta nova realitat, en el futur, les administracions públiques cerquessin l'equilibri entre aquesta *cultura elitista* –que implica grans equipaments i grans inversions– i les necessitats de coneixement, reconeixement i formació que genera la cultura en el nivell més espontani com és el que sorgeix de les pròpies dinàmiques de relacions entre els ciutadans.